

DER - Derrubi

1 Descripció general

Els sòls del tipus Derrubi són molt profunds, ben drenats i de textures mitjanes amb molts elements grossos en profunditat de naturalesa calcària. S'han desenvolupat als vessants de les plataformes residuals de les planes de Lleida i dels Costers de la Segarra i de les Garrigues.

El perfil presenta algunes acumulacions secundàries de carbonat càlcic, en forma de nòduls i revestiments d'elements grossos. La seqüència típica d'horitzons és Ap-Bwk(n)-2Bk.

L'horitzó Ap té un gruix de 20 a 35 cm. El seu color (humit) és de marró clar a marró groguenc (de 7,5YR 5/4 a 10YR 4-6/4). La textura és franca o francoarenosa i presenta alguns elements grossos. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí. El contingut de carbonat càlcic és de moderadament alt a molt alt i el de matèria orgànica, de baix a mitjà.

L'horitzó Bwk(n) arriba a una profunditat de 60 a 80 cm. El seu color (humit) és de marró fort a marró groguenc (de 7,5YR 4-5/5-6 a 10YR 4-5/4-6). La textura és franca, francollimosa o francoarenosa i pot presentar molts elements grossos. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí i el contingut de carbonat càlcic és de moderadament alt a molt alt. L'horitzó presenta algunes acumulacions secundàries de carbonat en forma de nòduls i/o revestiments d'elements grossos.

L'horitzó 2Bk és constituït per una capa de graves calcàries revestides amb carbonat càlcic. Presenta una matriu francoarenosa del mateix color que l'horitzó suprajacent i pot arribar a una profunditat de més de 120 cm.

Per sota apareix una lutita o una limolita més o menys alterada.

Aquests sòls es classifiquen com a *Calcixerapt* típic, franca grossa sobre esquelètica arenosa, mesclada, tèrmica (SSS, 1999), i com a *Haplic Calcisol (Endoskeletal)* (IUSS, 2007).

2 Origen/Antecedents

Sèrie Derrubi, Estudi detallat de sòls (1:25.000) de la zona a transformar en regadiu dominada pel Canal Segarra-Garrigues (DARP¹, 1997).

3 Distribució i extensió

Extensió aproximada: 447 ha cartografiades.

4 Característiques fisicoquímiques

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH (1:2,5 en H ₂ O)	Matèria orgànica (%)	Salinitat CE 1:5 (dS/m a 25°C)	Sodicitat (SAR)	Carbonat càlcic eq. (%)	Guix (%)
Ap	000-030	8,0-8,6	1,1-2,1	0,1-0,3	-	28-57	-
Bwk(n)	030-070	8,3-8,8	0,2-1,1	0,1-0,4	-	30-49	-
2Bk (graves)	070-120/999	8,1-8,9	0,1-0,5	0,1-0,4	-	38-68	-

Horitzó genètic	Argila (%)	Llim (%)	Elements grossos (%)	Densitat aparent (kg/m ³)	CIC cmol+/kg	Humitat gravimètrica (%) a	
						-33 kPa	-1500 kPa
A	13-20	33-43	5-15	1250-1500	6-8	15-22	5-9
Bwk(n)	11-19	29-49	5-35	1300-1500	4-7	13-26	4-8
2Bk (graves)	10-18	25-42	>35	-	-	-	-

¹ DARP: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de la Generalitat de Catalunya

5 Trets identificatius

- Desenvolupats, de forma antròpica, als vessants de les plataformes de les planes de Lleida i dels costers de la Segarra i de les Garrigues.
- Esquelètics.

6 Usos del sòl

Aquests sòls tenen principalment un ús agrícola.

7 Tipus de sòls similars en la mateixa àrea de distribució

Sarsènit desenvolupats a les terrasses i cons al·luvials dels rius i barrancs dels costers de la Segarra i les Garrigues.

8 Pèdon representatiu JUNE-010

Seqüència d'horitzons: Ap-Bwk-2Bk (graves)
Cartografia de sòls a escala 1:25.000 del full de les Borges Blanques (IGC, 2010).

Informació general

Data descripció: 16/11/2010
Descriptors: Sánchez / Consuegra
Paratge: lo Camposanto
Municipi: Juneda

Cartografia

Full 1:25.000: 65-30
Sistema de projecció: UTM
Fus: 31
Coordenada X (m): 317542
Coordenada Y (m): 4598163
Z (m): 337

Usos del sòl

Vegetació: Oliveres
Usos del sòl: Agrícola.
Tecnologia de sòls: Secà sense drenatge.

Afloraments

Abundància (%): -
Distància mitja (m): -
Naturalesa: -

Geomorfologia

Escala d'observació: Hectomètrica
Forma del relleu: Vessant
Modificació de la forma: Abançalat
Dinàmica de la forma: -
Intensitat dels processos: -
Tipus de pendent: -
Morfologia local: -
Situació en el perfil: A la vora de la forma
Pendent general (%): 2-5
Pendent local (%): 2-5
Orientació: -
Longitud (m): -

Descripció perfil

000-035 cm Ap

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. COLOR DE LA MATRIU (Humit): 7,5YR 5/4. TAQUES: no n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: En estat d'oxidació. TEXTURA: Franca. ELEMENTS GROSSOS: Poca, grava, mitjana, subarrodonit-esferoidal, calcàries. ESTRUCTURA: Forta, en blocs subangulars, mitjana. COMPACITAT: Compacte. CONSISTÈNCIA (humit): Ferm. SISTEMA RADICULAR: Normal. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCI 11%): Molt alta. LÍMIT INFERIOR: Net, pla. **EPIPEDÍO OCHRIC.**

035-065 cm Bwk

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. COLOR DE LA MATRIU (Humit): 10YR 4/3. TAQUES: No n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: En estat d'oxidació. TEXTURA: Franca. ELEMENTS GROSSOS: Abundant, grava, mitjana, subarrodonit-esferoidal, calcàries. ESTRUCTURA: Sense estructura per abundància d'elements grossos. ACUMULACIONS: Molts, revestiments d'elements grossos, de

Material originari

Detrítics terrígens amb graves

Material subjacent

Detrítics terrígens amb graves

Elements grossos

Abundància (%): -
Dimensió mitja (cm): -
Naturalesa: -

Crosta superficial

Gruix (mm): -
Consistència: -

Clivellat superficial

Amplada (cm): -
Distància mitja: -

Salinitat

No salí (<2 dS/m a 25°C)

Profunditat efectiva d'arrelament

>120 cm

Aigua del sòl

Classe de drenatge: Ben drenat
Estat d'humitat: Lleugerament humit
Nivell freàtic (cm): Inaccessible

Classificació *Soil taxonomy* (SSS, 1999):

Calcixerept típic, franca grossa sobre esquelètica arenosa, mesclada, tèrmica

Classificació WRB (IUSS, 2007):

Haplic Calcisol (Endo-Skeletal)

carbonat. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCl 11%): Molt alta. LÍMIT INFERIOR: Net, pla.
PEDIÓ CALCIC.

065-200/999 cm 2Bk (graves)

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. TAQUES: No n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: En estat d'oxidació. TEXTURA: Francoarenosa. ELEMENTS GROSSOS: Molt abundant, grava, grossa, subarrodonit-esferoidal, calcàries. ESTRUCTURA: Sense estructura per abundància d'elements grossos. ACUMULACIONS: Molts, revestiments d'elements grossos, de carbonat. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCl 11%): Molt alta. **PEDIÓ CALCIC.**

Resultats analítics

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH			CE 1:5 (dS/m a 25 °C)	Màteria orgànica (%)	Carbonat càlcic eq.(%)	Calcària activa (%)	Guix (%)
		H ₂ O 1:2,5	KCl 0.1M 1:2,5	Pasta saturada					
Ap	000-035	8,5	-	-	0,14	1,3	46	-	-
Bwk	035-065	-	-	-	-	-	-	-	-
2Bk (graves)	065-200/999	-	-	-	-	-	-	-	-

Elements grossos (%) Ø > 2 mm	Granulometria (%)							Argila Ø < 0.002 mm	Classe Textural USDA
	Arena (Ø en mm)			Llim (Ø en mm)					
	2.00-0,5	0,5- 0,05	TOTAL	0,05-0,02	0,02-0,002	TOTAL			
1-5	36	16	52	16	19	35	13	F	
35-70	-	-	-	-	-	-	-	-	
> 70	-	-	-	-	-	-	-	-	

CIC cmol(+)/kg	Complex de canvi				Humitat				Aigua disponible (mm)	Densitat aparent (kg/m ³)
	Cations de canvi cmol(+)/kg				Humitat gravimètrica (%) a					
	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Na ⁺	K ⁺	kPa	kPa	-33 kPa	-1500 kPa		
6,3	38,9	1,5	0,1	0,1	-	-	22	8	-	1392
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(*) El calci extraïble pot contenir calci de carbonats i/o guix

9 Data d'actualització

29/12/2023